

BURGERFORUM & ONLINE VRAGENLIJST INWONERS

In de Regionale Energiestrategie (RES) onderzoeken we in Regio Foodvalley [met veel partijen](#) de mogelijkheden voor het opwekken van duurzame energie op land. We vergaren steeds ambtelijk kennis in ateliers, zoals over ruimtelijke inpassing van het opwekken van duurzame energie. Die kennis is input voor Stakeholderoverleggen. Daar zoeken we met vertegenwoordigers van deze partijen naar oplossingen die recht doen aan alle belangen. Er wordt gewerkt volgens de Mutual Gains Approach ¹(win/win onderhandelen). Proces en werkwijze staan op de website in de vastgestelde [Startnotitie](#) RES Foodvalley.

Van concept-RES naar RES 1.0

Inmiddels is een [concept-RES](#) die besproken is in gemeenteraden, Provinciale Staten en algemeen besturen van de waterschappen. Hierin is beschreven hoe de Regio Foodvalley duurzame energie zou willen opwekken en hoeveel. De concept-RES wordt de komende maanden verder uitgewerkt. Daarvoor moeten veel afwegingen gemaakt worden. Passen de ambities op het elektriciteitsnet? Hoe gaan we om met lokaal eigenaarschap? Waar is ruimte? Welke invloed heeft het op de leefomgeving en is daar draagvlak voor? De uitwerking gebeurt onder meer in vier gebiedsgerichte studieopdrachten en vier werkgroepen. Het hele proces van uitwerken van concept-RES naar RES 1.0 staat in het [doorstartdocument](#). In bijlage 11 staan de moties, amendementen en de reacties van verschillende partijen op de concept-RES.

Inwoners regionaal betrekken

We willen inwoners in de hele regio betrekken bij het uitwerken van de Regionale Energiestrategie. Want energie opwekken houdt niet op bij de gemeentegrens. Individuele inwoners zijn vaak niet georganiseerd, zoals bijv. maatschappelijke partijen of marktpartijen dat vaak wel zijn. Het belang van inwoners is één van de belangen om óók nadrukkelijk rekening mee te houden.

Daarom heeft Regio Foodvalley gekozen voor een **Burgerforum**. Het is een groep mensen uit de hele regio. Zowel mannen als vrouwen met verschillende achtergronden, opleiding en leeftijden uit alle acht gemeenten. Zij doen kennis op door mee te lopen met de studieopdrachten. Twee leden van dit burgerforum doen mee aan het Stakeholderoverleg. Hier werken zij samen met alle andere partijen aan de allerbeste oplossingen voor de RES. Het Burgerforum adviseert hier vanuit het belang van de inwoners uit de regio. Dus niet namens zichzelf. Daarom vraagt Regio Foodvalley in **een online raadpleging** de mening van inwoners en ondernemers: wat vinden zij belangrijk bij het duurzaam opwekken van energie in de regio? Het Burgerforum gebruikt de resultaten van deze uitvraag om een advies op te stellen.

Hoe zijn de leden van het Burgerforum geselecteerd?

Voor het Burgerforum zijn er vanuit de inwoners in de regio 20 personen geselecteerd. Allereerst is een brief met uitnodiging gestuurd aan 5000 adressen over alle 8 gemeenten verdeeld. Deze adressen zijn 'random' vanuit het bevolkingsregister geselecteerd: niet gestuurd door wie of wat dan ook. Uit de 100 mensen die zich hebben aangemeld, zijn 20 personen geselecteerd volgens een evenredige verdeling naar:

- Man - vrouw
- Leeftijdsgroep
- Opleidingsniveau
- Geografische verdeling over het gebied
- Verbinding met het onderwerp (beroep, nevenactiviteiten)
- Representatief ten aanzien van gemeente grootte

¹ Luister hier naar [een podcast over Mutual Gains](#) aanpak die wordt toegepast.

Zo is voorkomen dat het Burgerforum bestaat uit belanghebbenden of 'de bekende gezichten' of mensen die bovengemiddeld geïnteresseerd zijn in de politiek.

Gemeenten hebben verschillende inwonersaantallen. Deze methode van selectie zorgt voor een eerlijker verdeling dan bijvoorbeeld 'drie afgevaardigden per gemeente'. Daarnaast is 20 personen wel een maximum aantal waarbij met elkaar nog goede gesprekken gevoerd kunnen worden over het advies dat de Burgerforumleden met elkaar gaan maken.

De startbijeenkomst van het Burgerforum was donderdagavond 19 november 2020. Het is een zeer gevarieerde groep mensen. Na uitleg over wat hun taak inhoudt, hebben allen aangegeven mee te willen doen. Zij voelen een belang omdat zij bijvoorbeeld jonge kinderen hebben, zelf hun huis isoleren of omdat zij de gemeenten een handje willen helpen.

Hoe werkt het Burgerforum?

De opdracht aan het Burgerforum is: "stel een advies op vanuit het belang van bewoners". Met dit advies leveren zij rechtstreeks input:

- Aan het werk in de studieopdrachten
- In het Stakeholderoverleg.

Om dit te doen, hebben de leden van het Burgerforum kennis nodig. Allereerst kennis over de inhoud. Die doen zij op door mee te doen in de studieopdrachten. Waar aanvullende kennis nodig is, reiken we die aan.

Ook krijgen de leden een training over het werken met de Mutual Gains Approach. Daar ervaren zij hoe het is om met elkaar te overleggen vanuit belangen in plaats van standpunten. Dat is belangrijk in verband met hun rol in het Stakeholderoverleg.

Tot slot en minstens zo belangrijk: het Burgerforum heeft kennis nodig over wat er leeft onder inwoners. Die krijgt het Burgerforum via een online raadpleging: een vragenlijst die in de hele regio wordt uitgezet. Alle inwoners en ondernemers in de hele regio kunnen hieraan meedoen.

Hoe werkt de online raadpleging onder inwoners?

De raadpleging is een online vragenlijst. De vragen gaan *niet* over hoeveel zon of wind men op een bepaalde plek wil of waar men voor of tegen is. We vragen juist naar zorgen, motivaties en belangen.

In de vragenlijst staan vijf mogelijkheden om het doel van Regio Foodvalley voor het opwekken van duurzame energie te bereiken. De mogelijkheden zijn niét bedoeld als realistische plannen. Het zijn meer prikkelende denkrichtingen die als positief, of juist heel negatief worden ervaren. Gevraagd wordt 100 punten te verdelen over die vijf mogelijkheden. In de vragenlijst wordt veel achtergrondinformatie gegeven voor het maken van de keuze. Op deze manier nemen veel meer mensen kennis van aspecten die meespelen bij keuzes rond de energietransitie en de invulling daarvan binnen de RES.

De manier van vragen zorgt dat je goed moet nadenken over de plus- en minpunten van keuzes. Zo ervaart de deelnemer aan de vragenlijst dat de keuzes die bestuurders in het voorjaar van 2021 moeten maken lastig zijn en dat er veel belangen moeten worden afgewogen.

Deelnemers geven hun motivatie bij de verdeling van punten. Daardoor wordt veel geleerd over wat inwoners belangrijk vinden. De kracht van deze aanpak is dat het niet over voor- en tegenstanders of polariserende standpunten gaat, maar om argumenten. De uitkomst geeft kleur aan de stem daartussen.

Deelnemers hoeven géén energiespecialist te zijn. Er is een helpdesk om deelnemers te helpen met invullen. Van **8 december 2020 tot en met 10 januari 2021** kan iedereen in de regio van 16 jaar en ouder de vragenlijst invullen. Meedoen kan via resfoodvalley.nl.

In het communicatieoffensief zorgen gemeenten voor de verspreiding van de berichten in de eigen kanalen. De regio zorgt centraal voor informatie in de HAH kranten. Voor de campagne maken we gebruik van animaties, Huis-aan-Huis bladen, social mediakanalen, vele partijen die de berichten doorplaatsen etc. Ook worden opnieuw 'random' (niet gestuurd door wie of wat dan ook) brieven rondgestuurd door de gemeenten. De reacties hierop vormen een controlegroep, voor de reacties die via andere kanalen binnenkomen.

Het rapport met de weerslag van de raadpleging en het advies van het burgerforum komt beschikbaar op resfoodvalley.nl.

Regionaal versus lokaal

Gemeenten in Regio Foodvalley hebben al concrete plannen of beleid voor het opwekken van duurzame energie. Anderen werken daar nog met inwoners aan. Hier vindt lokaal in de eigen gemeente participatie over plaats.

Plannen van de gemeenten maken deel uit van de Regionale Energiestrategie. Dat wordt ook duidelijk in het onderzoek. Als je als inwoner meedoet aan het onderzoek, kom je informatie tegen over wat er in je gemeente gebeurt of is aan beleid: 'kijk hier wat jouw gemeente doet'. Zo voorkomen we verwarring tussen regionaal en lokaal. Sommige gemeenten hebben nog een enkele lokale vraag toegevoegd. Die krijgt de deelnemer aan de vragenlijst te zien als die zijn postcode invult.

Wat kunnen volksvertegenwoordigers hiermee?

Allereerst de wetenschap dat het belang van individuele inwoners direct is meegenomen in het uitwerken van de concept-RES naar de RES 1.0.

Daarnaast is het advies van het Burgerforum voor een volksvertegenwoordiger ook interessant. Het levert kennis over de aspecten die inwoners belangrijk vinden. Die kennis neemt de volksvertegenwoordiger mee bij het afwegen van alle belangen in de keuze voor de RES 1.0 en de argumenten daarbij.

Tot slot helpen inzichten en argumenten uit de raadpleging de volksvertegenwoordiger, om vragen van inwoners te beantwoorden over afwegingen en keuzes die de volksvertegenwoordiger maakt over de RES 1.0.

[Hier vindt u in een schema](#) de planning van het Burgerforum en het uitzetten van de vragenlijst onder inwoners

Op de website resfoodvalley.nl vindt u [meer informatie over het Burgerforum en het onderzoek onder inwoners](#).